

НІМЦІ НАПИЛИСЯ ВОДИЦІ З ДІДУСЕВОЇ КРИНИЦІ...

Чайже через сім десятків літ внуки Отто Крюгера ступили на дідівську землю

Жів у людини, у кожного села, селища, міста є своя історія. Час подекуди стирає окремі її сторінки, хоча іноді зовсім відкладко вдається привідкрити завісу минувшини і дізнатися чого цікавого про події, які відбувалися півстоліття і навіть більше тому. Так склалось, що довоєнні архіви у нашому районі не збереглися, тож про події, які відбувалися на початку минулого століття, можна дізнатися від очевидців, яких, на жаль, зору стає все менше.

Одного травневого дня в Новинодобрятинську загальноосвітню школу I-III ступенів завітали гості з далекої Англії та Німеччини Сільвія Тіттен, Карл та Пітер Крюгери у супроводі складача Волинського держуніверситету ім. Л. Українки Михайла Костюка. Михайло Петрович займається дослідженням німецьких колоній на території колишньої Волинської губернії, тому саме до нього звернулися іноземці з проханням знайти колонію Новини Добрятинські, у якій проживав їх дід Отто Крюгер.

Працівники Млинівського краєзнавчого музею, знаючи, що в школі зібрано чимало матеріалів про наш край у період польської окупації, порекомендували внукам Отто Крюгера звернутися в Новинодобрятинську одинадцятичку за допомогою.

З спогадів старожилів я знала, що на території Новин Добрятинських, крім поляків та українців, жило чимало німецьких родин – Зіндер, Кельнер, Кноблюх, Муха, Бігалка, Кілер. Тому і вирішила звернутися за допомогою до Ольги Андріївни Шклярук (Яворської).

Сільвія, Пітер і Карл розповідали, що дідусь згадував добром словом сусідів-українців. Як і всі німці, Отто Крюгер був правним газдою, мав чимало землі. Недалеко від його поля находився німецький цвинтар. Знався Отто на ковальській справі. Разом з односельцями брав участь у будівництві школи, в якій навчалися і його діти. Щоправда, недовго, бо в 1937 році родина переїхала під Луцьк – близче до німецької кірхи. Ось я була великою – п'ятеро дітей. Пітер і Карл доводяться Сільвії двоюродними братами. Привезли вони і кілька фотографій польського періоду, а на одній із яких Ольга Шклярук пізнала Отто Крігера.

Багато фактів, про які розповідала Ольга Андріївна, відгадали з розповідями гостей. Але чи одна і та ж особа Крюгер і Крігер?

Лут Сільвія пригадала, що тривалий час її мама Іда вимовляла своє прізвище Крігер, а не Крюгер. Мабуть, тривале спілкування з поляками та українцями привело до трансформації німецького прізвища «Kruger» в Крігер.

Ольга Андріївна пригадала, що в 1937 році перед від'ездом зі світу німецької родини запросив на вечірку сім'ю Яворських. Того сиділи дорослі та діти, згадували прожиті по-сусідству

Зцілити водиця з дідусевої криниці

роки, спільні справи та проблеми. А прощаючись, розплакались одні і другі.

Ця розповідь остаточно переконала гостей, що вони натрапили на слід своєї родини, бо і дідусь згадував про вечерю перед від'ездом та щемливе прощання з українською родиною.

Внуки Отто Крюгера зі здивуванням і душевним трепетом сприйняли повідомлення, що і дотепер збереглася криниця, викопана і обладнана їх дідусем. Не втрималися від спокуси посмакувати водою з дідусевої криниці. Звичайно, довелось трішки попотіти, щоб витягнути відро води, але якою смачною вона виявилася! Гості впивалися джерельною прохолодою, вмивалися, а одну пляшку наповнили водицею і повезли її у Німеччину.

По дорозі до Млинова зарубіжні гости зустрілися із Самійлом Панчуком, спогади котрого остаточно переконали німців у тому, що вони дійсно побували у краї, де проживала їхня родина. А ми отримали ще одне підтвердження, що наша школа збудована майже 70 років тому – в далекому 1936 році.

Користуючись нагодою, прошу відгукнутись колишніх учнів, вчителів, жителів села, котрі допомогли б перелистати забуті сторінки історії нашого села та школи.

**Антоніна ПЮРКО,
заступник директора Новинодобрятинської
загальноосвітньої школи з навчально-виховної роботи.**

Усе цікаво в дідівському краї

На спомин з німецькими друзями